

ĐẢNG BỘ TỈNH HƯNG YÊN LÃNH ĐẠO PHONG TRÀO NỮ DU KÍCH HOÀNG NGÂN

Nguyễn Thị Thu Hương

Trưởng Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên

Ngày nhận: 20/12/2016

Ngày sửa chữa: 10/02/2017

Ngày xét duyệt: 05/03/2017

Tóm tắt:

Vùng đồng bằng Hưng Yên chính là quê hương của đội nữ du kích Hoàng Ngân và nữ du kích Hoàng Ngân không phải ở một đội, một xã nhất định mà đây là cả phong trào kháng chiến đánh giặc giữ làng, giữ nước của phụ nữ Hưng Yên dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh.

Nghiên cứu phong trào du kích Hoàng Ngân không chỉ có giá trị lịch sử, mà còn mang tính thời sự trong giai đoạn hiện nay, đối với phụ nữ Hưng Yên nói riêng và phụ nữ Việt Nam nói chung, trong việc thực hiện Nghị quyết 04-NQ/TW ngày 12/7/1993 của Bộ chính trị về đổi mới công tác vận động phụ nữ, và Nghị quyết số 11 - NQ/TW Về công tác phụ nữ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Từ khóa: phụ nữ, du kích.

MỞ ĐẦU

Từ khi thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam đã coi trọng mục tiêu giải phóng phụ nữ, thực hiện nam nữ bình đẳng, đặt sự nghiệp giải phóng phụ nữ gắn liền với sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng Chủ nghĩa xã hội. Ngay từ năm 1930, Đảng đã sớm thành lập tổ chức phụ nữ để tập hợp, đoàn kết, phát huy sức mạnh của các tầng lớp phụ nữ, phát động và hướng dẫn các phong trào Cách mạng của phụ nữ, quan tâm chăm lo đến sự tiến bộ, phát triển của phụ nữ. Từ đó đến nay, Đảng bộ tỉnh thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo để tổ chức Hội trở thành nòng cốt trong thực hiện công tác phụ nữ. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam đã không ngừng trưởng thành và lớn mạnh, tập hợp rộng rãi các tầng lớp phụ nữ Việt Nam, đại diện, bảo vệ quyền bình đẳng, dân chủ, hợp pháp, chính đáng của phụ nữ; tham gia quản lý nhà nước, tham gia xây dựng Đảng; đoàn kết, vận động, tổ chức, hướng dẫn phụ nữ thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam. Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam thực sự trở thành cầu nối giữa Đảng với đông đảo quần chúng phụ nữ, góp phần đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cho Đảng, Nhà nước và các đoàn thể nhân dân, tích cực tham gia các hoạt động của phụ nữ quốc tế và tranh thủ sự ủng hộ to lớn của phụ nữ quốc tế đối với phụ nữ Việt Nam...

Hội nghị lần thứ nhất Ban chấp hành Trung ương Đảng (10 - 1930), thông qua một nội dung riêng trong Nghị quyết về công tác vận động phụ nữ và chủ trương thành lập Phụ nữ Hiệp hội [4, tr.188-191]; Ngày 20-10-1930, Phụ nữ Hiệp hội - tổ chức tiền thân của Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam được thành lập với mục đích tập hợp rộng rãi các tầng lớp

phụ nữ, đấu tranh giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp và giải phóng phụ nữ theo đường lối của Đảng. Ngày 20-10-1946, Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam chính thức được thành lập.

Hưng Yên là tỉnh nằm ở tả ngạn sông Hồng, thuộc châu thổ đồng bằng Bắc Bộ, nằm trong vùng kinh tế trọng điểm phía Bắc và tam giác tăng trưởng Hà Nội – Hải Phòng – Quảng Ninh. Phía Bắc liền kề với Thủ đô Hà Nội và tỉnh Bắc Ninh, phía Nam giáp tỉnh Thái Bình, phía Đông giáp tỉnh Hải Dương, phía Tây giáp tỉnh Hà Tây và Hà Nam. Đây là một vùng đất phù sa màu mỡ, đậm nét truyền thống văn hoá và lịch sử lâu đời. Hưng Yên là một tỉnh nông nghiệp, một miền quê mang những nét đặc trưng của nông thôn Việt Nam vùng đồng bằng Bắc Bộ.

Hưng Yên có truyền thống văn hiến, đã sản sinh ra nhiều anh hùng hào kiệt, các nhà văn hoá lớn, là tỉnh có mật độ di tích dày đặc của vùng đồng bằng châu thổ sông Hồng đặc biệt là di tích Phố Hiến - trung tâm thương mại, đối ngoại sầm uất phồn hoa bậc nhất vào thế kỷ XVI, XVII.

Năm 1941 Đảng bộ tỉnh Hưng Yên được thành lập, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh tháng 2 năm 1947 Hội Liên hiệp phụ nữ Tỉnh Hưng Yên ra đời do bà Nghị Tạo - Phù cừ làm Hội trưởng, trong thời kỳ chống Pháp, Tỉnh ủy Hưng Yên chủ trương phát triển nữ dân quân du kích, xây dựng lực lượng vũ trang địa phương nhằm phát huy khả năng của phụ nữ trong sản xuất, phục vụ chiến đấu và trực tiếp chiến đấu. Phong trào nữ du kích Hưng Yên mang tên Hoàng Ngân ra đời từ đó, đây là bước ngoặt lịch sử là niềm tự hào lớn của phụ nữ Hưng Yên.

Với ý nghĩa đó, tôi chọn vấn đề: “Đảng bộ tỉnh Hưng Yên lãnh đạo phong trào nữ du kích Hoàng Ngân” nhằm tái hiện lại thời kỳ chiến đấu

anh dũng của phụ nữ Hưng Yên, làm biểu tượng học tập cho thế hệ phụ nữ hôm nay noi theo với tinh thần: Anh hùng, bất khuất, trung hậu, đảm đang.

NỘI DUNG

1. Mấy nét về lịch sử thành lập nữ du kích Hoàng Ngân

Hoàng Ngân tên thật là Phạm Thị Vân, quê ở Nam Định, sinh ra trong gia đình tiểu thương yêu nước tại phố Chavassieux (nay là phố Quang Trung Hải Phòng). Ngay từ khi là cô nữ sinh 14 tuổi, Hoàng Ngân đã làm nhiệm vụ đưa thư từ, công văn cho tổ chức và hăng hái tham gia cách mạng. Năm 17 tuổi chị được kết nạp vào Đảng cộng sản Đông Dương, trưởng thành trong cuộc chiến tranh máu lửa của dân tộc, chị luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ Đảng giao.

Ngày 17 tháng 7 năm 1949 sau một cơn sốt rét ác tính chị Hoàng Ngân đã qua đời khi tròn 28 tuổi, với những cống hiến to lớn cho cách mạng chị được truy tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang, Huân chương Hồ Chí Minh... Để phát huy tinh thần chiến đấu của chị, ngày 2 tháng 2 năm 1950 tại thôn Muội Sâng (Hưng Đạo, Tiên Lữ), Tỉnh Hội phụ nữ Hưng Yên tổ chức lễ truy điệu chị Hoàng Ngân và thành lập đội du kích Hoàng Ngân.

Xuất phát từ thực tiễn lịch sử dân tộc, được trang bị lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin với những quan điểm tiến bộ về vai trò của phụ nữ, ngay từ khi mới thành lập và trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến sự nghiệp giải phóng phụ nữ, gắn sự nghiệp đó với sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp.

Hồ Chí Minh có những luận điểm thể hiện tầm nhìn chiến lược khi đặt vấn đề giải phóng phụ nữ, thực hiện quyền bình đẳng nam, nữ trong tương quan phát triển của xã hội mới, của Chủ nghĩa xã hội. Người khẳng định “Nói phụ nữ là nói phần nửa của xã hội. Nếu không giải phóng phụ nữ thì không giải phóng một nửa loài người. Nếu không giải phóng phụ nữ là xây dựng Chủ nghĩa xã hội chỉ có một nửa” [3, tr.523].

Vùng đồng bằng Hưng Yên là quê hương của đội nữ du kích Hoàng Ngân, du kích Hoàng Ngân không chỉ ở một đội ở một xã nhất định mà đây là cả phong trào kháng chiến đánh giặc, giữ làng giữ nước của phụ nữ Hưng Yên..

Dưới chế độ cũ Hưng Yên giống như những địa phương khác, phụ nữ lao động là lớp người khổ nhất, pháp luật đề ra dù thứ bất công đối với họ, cả đời đi làm thuê làm mướn cho địa chủ, phải tảo hôn trở thành lao động không công cho nhà giàu.

Song, ở đâu có áp bức ở đó có đấu tranh từ những năm 1930 – 1931 trở đi dưới sự lãnh đạo

của Đảng cộng sản Đông Dương cuộc đấu tranh của nông dân Hưng Yên chống áp bức bóc lột, chống sưu cao thuế nặng... khiến nhiều tên cường hào khốn đốn.

Cách mạng tháng Tám thành công, phụ nữ Hưng Yên đã phấn khởi đón chính quyền mới, hăng hái tham gia mọi hoạt động chính trị, văn hóa quốc phòng góp phần giữ gìn chính quyền cách mạng trong những ngày non trẻ. Rồi giặc Pháp lại gây chiến tranh xâm lược, gây muôn ngàn tội ác đối với phụ nữ Hưng Yên giống như bất cứ nơi nào chúng đã tới, ngay từ đầu toàn quốc kháng chiến chị em phụ nữ Hưng Yên đã hưởng ứng lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh “...Bất kỳ đàn ông đàn bà, người già người trẻ, không chia tôn giáo, đảng phái, dân tộc, hễ là người Việt Nam thì phải đứng lên đánh Thực dân Pháp, cứu tổ quốc”.

Từ tháng 1 năm 1947, đến tháng 12 năm 1949 là giai đoạn dùng lối vét dầu loang, đánh chiếm bốn huyện phía Bắc Hưng Yên. Từ sau thất bại liên tiếp qua các chiến dịch từ Việt Bắc đến Trung du, từ cuối 1949 đến 1951, giặc Pháp đưa quân cơ động về chiếm toàn tỉnh Hưng Yên gây lên vô vàn tội ác với nhân dân Hưng Yên. Cuộc chiến đấu trong vùng địch là cuộc chiến đấu toàn diện, “... chúng ta không thể đối phó từng mặt một, tách rời đấu tranh chính trị với đấu tranh vũ trang, hay đấu tranh vũ trang với đấu tranh kinh tế, chúng ta cần có chủ trương toàn diện, nhằm mục đích chính bảo vệ nhân dân, bảo vệ cơ sở”.

Thấm nhuần tư tưởng đó tháng 3 năm 1951 trở đi Hưng Yên đã nhanh chóng chuyển sang thời kỳ mở khu du kích, từng bước phá âm mưu chiếm đóng của giặc Pháp. Đó cũng là thời kỳ hình thành của tổ chức nữ du kích Hoàng Ngân.

Theo đà phát triển của cuộc chiến tranh giữ nước, giữ làng trên đất Hưng Yên, phong trào du kích Hoàng Ngân cũng tiến triển theo những bước nhất định, từ nhỏ đến lớn, từ hoạt động cục bộ đến thành phong trào thi đua cùng nam giới cùng bộ đội, ra sức giết giặc lập công, phục vụ tiền tuyến thẳng lợi.

Thời kỳ thứ nhất từ đầu kháng chiến đến cuối 1949, ở bốn huyện phía Bắc Hưng Yên, các đội nữ dân quân du kích thành lập ở các thôn xã, nhiều đội đã có thành tích khá trong tuyên truyền kháng chiến, địch vận, phá hoại phục vụ tiền tuyến, trực tiếp cùng nam dân quân phục kích đánh địch trên đường xe lửa, đường số 5. Trong khi đó ở phía Nam Hưng Yên nữ dân quân du kích cũng là lực lượng góp công rất lớn trong việc củng cố hậu phương, chuẩn bị đối phó với quân địch.

Kể từ 1951, trước yêu cầu phát động toàn dân đẩy mạnh chiến tranh du kích, thực hiện phương châm đánh địch một cách toàn diện... căn

cứ vào thành thành tích xuất sắc của phong trào nữ du kích ở bốn huyện phía Bắc, tỉnh ủy Hưng Yên đã quyết định cần tăng cường chỉ đạo phong trào phụ nữ kháng chiến, cần tổ chức và chỉ đạo chặt chẽ các đội nữ du kích ở từng cơ sở để làm nòng cốt cho phong trào phụ nữ kháng chiến. Muốn vậy phải có cán bộ, có cốt cán. Ngay sau đó Tỉnh đội dân quân, Tỉnh đội phụ nữ họp hội nghị liên tịch, bàn cách thực hiện nghị quyết của Tỉnh ủy.

Để đánh dấu một bước ngoặt trong lịch sử phụ nữ Hưng Yên kháng chiến chống Pháp, được Tỉnh ủy đồng ý, cuộc họp liên tịch giữa Tỉnh Hội và Tỉnh đội đặt tên cho phong trào nữ du kích toàn tỉnh là nữ du kích Hoàng Ngân.

2. Đảng bộ tỉnh Hưng Yên lãnh đạo phong trào du kích Hoàng Ngân và những hoạt động sôi nổi nhất của nữ du kích Hoàng Ngân

Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy Hưng Yên song song với công tác kiện toàn cán bộ chuyên trách giúp việc chỉ đạo phong trào nữ du kích, Tỉnh đội và Tỉnh hội đã mở trường đào tạo bồi dưỡng cán bộ cơ sở, tổ chức lớp huấn luyện, nhằm nâng cao trình độ chỉ huy và tổ chức chiến đấu của chị em. Các chị em được học đường lối kháng chiến, học về tiêu sử chị Hoàng Ngân về tấm gương bất khuất của các nữ du kích trong tình.

Thứ nhất: Nữ du kích Hoàng Ngân: Những người giao thông xuất sắc, những người dũng cảm bảo vệ cơ sở kháng chiến.

Trong 9 năm kháng chiến, thành tích và kinh nghiệm chiến đấu của nữ du kích Hoàng Ngân, phong phú. Khi cần quét chủ trương của Pháp là cần quyết chiếm đóng, phá cơ quan lãnh đạo, sát hại đảng viên, mua chuộc, khủng bố nhân dân. Ở Hưng Yên “dân quân du kích không đơn thuần là nam giới, cả cụ già, thiếu nhi, nhất là phụ nữ. Chị em hoạt động rất tích cực và có nhiều tác dụng nhất, thực sự trở thành lực lượng quan trọng trong việc bảo vệ cơ sở của chiến tranh du kích”.

Công tác giao thông liên lạc ở vùng địch chiếm đóng không chỉ là đưa công văn, nếu bị lọt vào tay giặc thì sẽ có hại rất lớn, nhiều khi người giao thông phải nắm rõ cả tinh thần, chủ trương, công tác đã viết trong thư. Người giao thông phải khôn khéo đối phó với địch, phải kiên trì xây dựng cơ sở cần cho công tác, hết lòng bảo vệ cơ sở mà mình đã quen biết. Không phải người giao thông chỉ gây dựng một hai cơ sở bí mật, không chỉ mang trong người một chủ trương công tác mà còn đưa đón cán bộ lãnh đạo đến nơi làm việc, hội họp có hàng trăm con người của kháng chiến vì vậy, một giây phút nhát gan, một sơ ý nhỏ của họ cũng có thể dẫn tới những tổn thất lớn. Trong hàng ngũ du kích Hoàng Ngân hầu như ai cũng kiên cường, điển

hình như chị Huệ ở xã Phan Đình Phùng, huyện Mỹ Hào. Trong công tác thâm lặng cao quý đó, hầu như tất cả các thôn xóm Hưng Yên, phụ nữ nói chung và Nữ du kích Hoàng Ngân nói riêng là một trong những lực lượng có công lao to lớn nhất. Phong trào du kích Hoàng Ngân ở Hưng Yên nổi bật với những nội dung:

Thứ hai: Nữ du kích Hoàng Ngân góp phần làm tan rã hàng ngũ địch.

Nếu như mấy năm đầu kháng chiến công tác địch vận ở Hưng Yên do dân quân du kích đảm nhiệm mới thu được kết quả bước đầu, thì từ 1950 trở đi, thực hiện đánh địch bằng mọi cách; ở mọi nơi, mọi lúc.. công tác địch vận, nhất là công tác Ngụy vận đã là nhiệm vụ của toàn dân, của phụ nữ và đặc biệt là nữ du kích Hoàng Ngân.

Cách làm phổ biến nhất của các đội nữ du kích Hoàng Ngân là điều tra, giáo dục vợ con anh em những lính ngụy nào xét thấy có thể giáo dục được, vận động gia đình họ, đi từ tình cảm gia đình, đến giải thích chính sách khoan hồng của Chính phủ. Đến mức nào đó thì nữ du kích ta bắt liên lạc, giao nhiệm vụ, thử thách họ. Với cách làm đó ở nhiều nơi, ta đã dần dần bắt được đối tác, biết trước những kế hoạch của địch để phản công.

Trong nội dung địch vận, nơi nào cũng chú trọng sử dụng những tin chiến thắng của ta, những tổn thất của địch để đánh vào tâm lý dao động sẵn có của binh lính. Con đường 39 huyết mạch bị địch kiểm soát gắt gao nhưng với tinh thần dũng cảm mưu trí cán bộ du kích đã hoàn thành suất sắc nhiệm vụ thông đường liên lạc, đạt được mục tiêu cấp trên giao.

Thứ ba: Nữ du kích Hoàng Ngân là nòng cốt của phong trào phụ nữ phục vụ tiền tuyến, phục vụ thương binh.

Không phải nói, ai cũng biết là ở Hưng Yên cũng như hầu hết các mặt trận, phụ nữ là lực lượng dân công đi phục vụ tiền tuyến không thua kém nam giới, riêng đối với thương binh thì các mẹ các chị là nguồn động viên, an ủi là những người chăm sóc anh em tận tình nhất.

Ở Hưng Yên từ ngày đầu kháng chiến cho đến ngày hòa bình lập lại, hầu như ở xã nào huyện nào, cũng có các ban bảo trợ thương binh do các mẹ đứng ra bảo trợ giúp đỡ, do toàn thể phụ nữ phụ trách và du kích Hoàng Ngân làm nòng cốt. Nhờ vậy một số xã ven sông Hồng thuộc huyện Khoái Châu, nhất là Đại Tập đã nuôi dưỡng bảo vệ thương binh ròng rã mấy năm trời, luôn chu toàn và an toàn. Việc đón thương binh bị đau nặng chưa kịp chuyển đến quân y về nhà mình giấu vào hầm bí mật, do cả gia đình chăm sóc đã trở thành phổ biến. Nhiều mẹ nhiều chị nhà nghèo, hàng ngày vẫn phải làm thuê cấy mướn, mò cua bắt ốc, nhưng lại là những người

chăm thương binh rất chu đáo.

Các chị nữ du kích Hoàng Ngân với kẻ thù thì đều căm phẫn, đối với cán bộ thương binh thì sẵn sàng hy sinh tính mạng mình để bộ đội đánh thắng, để thương binh an toàn.

Công tác chăm sóc bảo vệ thương binh gắn liền với công tác phục vụ tiền tuyến: Bảo vệ thương binh ở ngay trong chiến đấu, đưa thương binh về tới nơi điều trị an toàn dựa vào nhân dân, tổ chức việc chăm sóc thương binh ở ngay vùng du kích. Cả hai mặt trận đó đều nằm trong phong trào toàn dân chăm sóc thương binh và nữ du kích Hoàng Ngân đã nêu nhiều gương tốt như: Chị Kha ở Tiên Lữ, chị Biên ở Khoái Châu, chị Mau ở Kim Động.

Tháng 3 năm 1950 riêng quân Pháp ở Đờm đi quấy cản, đã bắn chết hơn 200 thanh niên, dân quân, hãm hiếp hàng trăm phụ nữ, hầu hết những nơi chúng đi qua gia đình nào cũng phải quần khăn tang.

Những sự thật về tội ác của địch đều do chính những đảng viên du kích của xã đi phục vụ tiền tuyến được mắt thấy, tai nghe rồi kể lại với xóm làng. Càng được biết những câu chuyện đau lòng đó, nhân dân xã Đại Tập, huyện Khoái Châu càng căm thù địch bao nhiêu, lại càng căm phục sự hy sinh lớn lao của bộ đội, du kích và đồng bào ở các xã bạn bấy nhiêu, do đó càng thêm tận tình khôn khéo bảo vệ thương binh “Biển làng mình thành Quân y viện, biển gia đình thành những hộ lý giàu lòng thương yêu giai cấp”.

Thứ tư: Nữ du kích Hoàng Ngân vừa sản xuất vừa đánh giặc, vừa dũng cảm đấu tranh trên mặt trận sản xuất, vừa hăng hái thực hiện đấu tranh chính trị, bảo vệ sản xuất bảo vệ nhân dân.

Đánh chiếm vùng đồng bằng Bắc bộ, thực hiện âm mưu vơ của, giết người giặc Pháp đã gây lên muôn vàn tội ác, trong đó phá hoại sản xuất là một trong những tội ác nguy hiểm nhất.

Nam nữ dân quân du kích đều là những người dân bình thường gắn bó với đồng ruộng để tự nuôi sống mình và chiến đấu bảo vệ quê hương. Các

đơn vị bộ đội cũng vừa phải chiến đấu vừa sản xuất, tội ác phá hoại của địch gây thêm khó khăn cho họ, song sự nghiệp kháng chiến cứu nước của họ vẫn ngày càng tiến bước, chiến tranh du kích ở sau lưng địch càng được đẩy tới thì cuộc chiến đấu phối hợp trên mọi mặt, quân sự, kinh tế, chính trị của dân quân du kích ngày trở lên linh hoạt, trong đó có du kích Hoàng Ngân góp phần không nhỏ.

Được sự chỉ đạo của cấp trên và cán bộ có kinh nghiệm đồng thời qua thực tiễn đấu tranh, nhân dân và cán bộ du kích đã có nhiều sáng kiến bảo vệ mùa màng, chống cướp bóc, nắm rõ quy luật hoạt động của địch... từ đấu tranh kinh tế chuyển sang đấu tranh chính trị. Ở rất nhiều xã ở Hưng Yên đã nổi lên nhiều cuộc đấu tranh làm kẻ địch hoang mang, có đại đội lính ngự chỉ còn vài tên lính và mấy tên chỉ huy. Thật chưa bao giờ trên đất Hưng Yên, hành động chính trị, quân sự của quân và dân lại phối hợp ăn khớp đến như thế. Cùng với các chị du kích đi phục vụ bộ đội đánh các cứ điểm của quân Pháp hoặc đi dân công phục vụ hỏa tuyến trong thời gian này, các đội nữ du kích Hoàng Ngân đã tỏ rõ khả năng chiến đấu toàn diện của phụ nữ nông dân được sự giáo dục, lãnh đạo của Đảng.

KẾT LUẬN

Vùng đồng bằng Hưng Yên là quê hương của phong trào du kích Hoàng Ngân, là niềm tự hào của phụ nữ và nhân dân Hưng Yên. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ Tỉnh phong trào nữ du kích Hoàng Ngân đã hoạt động tích cực, hiệu quả, đạt được mục tiêu đề ra, không chỉ thế còn trở thành tấm gương cho các Tỉnh bạn trong phong trào du kích.

Tự hào là phụ nữ Hưng Yên trong điều kiện mới dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ Tỉnh, Hội liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hưng Yên các cán bộ nữ noi gương các chị, ôn lại kỷ niệm và những tấm gương anh hùng, trung hậu, bất khuất, đảm đang để ngày hôm nay không ngừng lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc, góp phần xây dựng Hưng Yên ngày càng phát triển trong thời kỳ đổi mới.

Tài liệu tham khảo

- [1]. *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Hưng Yên*, tập I (1929 -1954), NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội;
- [2]. *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Hưng Yên*, tập II (1954 -1975), NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [3]. *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Hưng Yên*, tập III (1975 -2000), NXB Chính trị Hành chính quốc gia, Hà Nội, 2001.
- [4]. *Hưng Yên vùng phù sa văn hóa*, NXB Trẻ (2007).
- [5]. *Di tích lịch sử - văn hóa Hưng Yên*, Các tác giả Nguyễn Khắc Hào - Nguyễn Đình Nhã (đồng chủ biên) cuốn sách: Phổ Hiến, NXB Khoa học và xã hội năm 2014.
- [6]. *Lịch sử phong trào phụ nữ tỉnh Hưng Yên (1930 - 2000)*, Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh Hưng Yên chủ biên.
- [7]. Cuốn *Kinh Lịch Nữ du kích Hoàng Ngân*, NXB Quân đội nhân dân (1965); cuốn sách *Chuyện kể về phong trào nữ du kích Hoàng Ngân*, NXB Quân đội nhân dân (2003).

**PARTY LEADERS OF HUNG YEN PROVINCE OF
HOANG NGAN WOMEN GUERRILLA MOVEMENT**

Abstract:

Hung Yen delta is the homeland of Hoang Ngan Female Guerilla Union. The Union was not simply a team in a particular commune, but a revolutionary movement to protect the homeland, organized by Hung Yen women, under the control of Provincial Communist Party. Doing research on Hoang Ngan Female Guerilla Movement is meaningful not only historically but also contemporarily to Hung Yen women in particular and Vietnamese women in general in implementing the Resolution no 04-NQ/TW on 12th July 1993 released by the Political Bureau of the Central Committee Communist Party of Vietnam on innovating propaganda for women, and the Resolution no 11-NQ/TW on women's movements in the country's industrialization and modernization process.

Keywords: *Female, Guerilla.*